

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Приватна непрофитна високообразовна установа
Самостојна висока стручна школа
БИЗНИС АКАДЕМИЈА СМИЛЕВСКИ – БАС
Скопје

П РА В И Л Н И К

**за начинот на стекнување на право, пријавување, полагање, следење,
оценување, евидентирање и чување на испити на студентите на БАС**

- Правилник за оценување на БАС -

Скопје, мај 2019

Врз основа член 60 став 1 алинеја 17 од Статутот на БАС и врз основа на Предлог Правилникот за избор во наставни, наставно-стручни звања и демонстратори на БАС (дел. бр. 0205-149/5 од 22.04.2019), Органот на основачи на БАС на ден 23.05.2019 година го донесе следниов

Правилник
за начинот на стекнување на право, пријавување, полагање, следење,
оценување, евидентирање и чување на испити на студентите на БАС

1. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

(1) Со овој Правилник се уредува начинот на стекнување на право, пријавување, полагање, следење, оценување, евидентирање и чување на испити на студентите на Бизнес академија Смилевски – БАС (во понатамошниот дел од текстот БАС).

2. СТЕКНУВАЊЕ СО ПРАВО НА ПОЛАГАЊЕ

2.1. Стекнување со право на полагање на испити/колоквиуми за редовни студенти

Член 2

(1) Редовен студент на прв циклус на студии на БАС се стекнува со правото да полага прв колоквиум доколку освои најмалку 50% плус 1 поени од компонентата присуство и активност во наставата.

(2) Студентот кој не го положил успешно првиот колоквиум нема право да полага втор колоквиум и се упатува на испит.

(3) Редовниот студент на прв циклус на студии се стекнува со правото да полага втор колоквиум по предметот доколку освои најмалку 50% плус 1 поени од двете компоненти на оценката, одделно: проектен извештај по предметот и присуство и активност во наставата, како и успешно положен прв колоквиум по предметот.

(4) Студентот кој не го положил успешно вториот колоквиум се упатува на испит.

(5) Со право за полагање на втор колоквиум/испит се стекнува студентот кој ги има завршено предвидените наставни обврски, навремено го пријавил испитот и во целост ги подмирил тековните финансиските обврски кон БАС, согласно договорот за школување.

(6) Во наставни обврски за редовните студенти припаѓа и успешно реализираната практична настава согласно оперативната програма за теренска студентска практика.

(7) Студент кој поради оправдани причини е попречен да полага колоквиум во предвидениот рок за колоквиумските недели, има можност да побара предвремено полагање на колоквиум по одреден предмет/и доколку претходно поднесе барање до Наставничкиот совет на БАС со кое ќе ги образложи предметите и причините за кои се бара претходно полагање на колоквиумот/ите.

(8) Студентот од ставот (7) на овој член треба претходно да ги има завршено сите предвидени наставни и финансиски обврски согласно студиската програма и договорот за школување.

(9) За секој случај од ставот (7) и (8) на овој член, одлучува Наставничкиот совет на БАС.

2.2. Стекнување со право на полагање на испити за вонредни студенти и студенти на втор циклус на студии

Член 3

1) Вонреден студент на прв циклус на студии на БАС се стекнува со правото за полагање на испит доколку освои најмалку 50% плус 1 поени од двете компоненти на оценката, одделно: проектн извештај по предметот и присуство и активност во наставата и доколку ги има подмирено тековните финансиски обврски кон БАС, а во согласност со Договорот за школување.

2.3. Присуство и активност во наставата

Член 4

(1) Присуството на наставата е задолжително за сите студенти.

(2) Присуството и активноста на студентот во наставата по одреден предмет учествуваат со 30% во формирањето на оценката.

(3) Студентот треба да освои мин. 50% плус 1 поени за присуство и активност во наставата за да може да му се овозможи полагање на испит/колоквиум.

(4) Доколку студентот, поради оправдани причини, за кои приложил соодветна документација, не освоил минимум потребни поени за присуство и активност по наставата за предметот, има можност од наставникот да добие дополнителна задача за надолнување поените за присуство и активност. За видот и тежината на дополнителната задача одлучува предметниот наставник. Доколку студентот успешно ја заврши дополнителната задача во предвидениот рок утврден од предметниот наставник, тогаш може да добие минимум позитивни поени за присуство и активност.

(5) Доколку предметниот наставник утврди дека не постојат услови за дополнителна задача, тогаш студентот се упатува на повторно слушање на предметот. Во овој случај студентот има обврска да плати надоместок за повторно слушање на предметот во износ од реалната вредност на кредитите што ги носи самиот предмет.

(6) Предметниот наставник има обврска присуството и активноста на студентите да го оцени во рамките на рокот предвиден за доставување на записникот по испит во редовните испитни сесии за редовните студенти, односно термините предвидени за испит за вонредните студентите и студентите на втор циклус на студии.

2.4. Проектен извештај

Член 5

(1) Студентите на прв и втор циклус на студии имаат обврска по стручните предмети да подготват и достават проектен извештај, освен доколку со предметната програма во рамките на студиската програма поинаку не е определено.

(2) Проектниот извештај на прв и втор циклус на студии на БАС го подготвува секој студент посебно, освен ако предметниот наставник дозволи изработка на проектен извештај од најмногу тројца студенти со подеднакво учество на сите студенти во неговата подготовка и презентација.

(3) Редовните студенти на прв циклус на студии проектниот извештај, во електронска форма, го поставуваат на Образовниот портал на БАС најдоцна една недела пред одржување на вториот колоквиум, односно испитот, освен доколку предметниот наставник поинаку не определи.

(4) Вонредните студенти на прв циклус на студии проектниот извештај, во електронска форма или друга форма, го поставуваат на Образовниот портал на БАС најдоцна еден ден пред одржувањето на испитот предвиден во распоредот на настава.

(5) Проектниот извештај учествува со 20% во формирањето на оценката.

(6) Студентот може да освои максимум поени само доколку ги исполни сите критериуми за пишување на квалитетен проектен извештај и истиот го презентира на час кој однапред е определен од страна на предметниот наставник. Доколку студентот не го презентира проектниот извештај, тогаш тој губи 5 поени доколку за оценување на проектниот извештај се предвидени 20 поени.

(7) Исклучок од ова имаат проектните извештаи по предметите за кои предметниот наставник утврдил поинаков начин на подготвување на истиот за што претходно ги известува студентите.

(8) Студентите на втор циклус на студии проектниот извештај, во електронска форма или во друга форма, го поставуваат на Образовниот портал на БАС најдоцна еден ден пред терминот определен за одбрана на проектниот извештај. Студентот може да освои максимум поени само доколку ги исполни сите критериуми за пишување на квалитетен проектен извештај и истиот задолжително го презентира на час кој однапред е определен од страна на предметниот наставник, а согласно распоредот на наставата.

(9) Студентот кој не освоил минимум поени од проектниот извештај предметниот наставник го задолжува да изработи нов проектен извештај и истиот да го предаде најдоцна за седум дена од неговото задавање. Доколку и во овој случај студентот не освои минимум поени за проектниот извештај, тогаш студентот има обврска да

изработи нов проектен извештај и во некој од испитните рокови повторно да го пријави и полага испитот по соодветниот предмет.

(10) Предметниот наставник има обврска проектните извештаи доставени од страна на студентите да ги оцени во рамките на рокот предвиден за доставување на записникот по испит во редовните испитни сесии за редовните студенти, односно термините предвидени за испит за вонредните студентите и студентите на втор циклус на студии.

3. ПРИЈАВУВАЊЕ НА ИСПИТИ И ИСПИТНИ РОКОВИ

3.1. Пријавување на испити

Член 6

(1) Студентите имаат обврска да ги пријават предметите кои ќе ги полагаат. Студентите пријавите ги доставуваат до референтите за студентски прашања.

(2) Редовните студенти на прв циклус на студии кои предметот го положиле преку колоквиуми имаат обврска да достават пријава за испит најдоцна една недела пред одржувањето на вториот колоквиум.

(3) Редовните студенти на прв циклус на студии кои ќе го полагаат предметот преку испит имаат обврска да достават пријава за испит најдоцна една недела пред одржување на испитната сесија.

(4) Вонредните студенти на прв циклус на студии и студентите на втор циклус на студии имаат обврска да достават пријава за испит најдоцна 3 (три) дена пред денот закажан за испит утврден во Распоредот за настава.

(5) Пријавувањето на испити за студентите кои студираат преку синергирање се врши најмалку 3 дена пред закажаниот термин за реализирање на испитот.

(6) Доколку студентите сакаат да полагаат во дополнителна испитна сесија, имаат обврска да достават пријава за испит најдоцна 3 (три) дена пред одржување на дополнителната испитна сесија.

(7) Начинот на пријавување на испити за студентите кои студираат на далечина е регулиран со Правилникот за условите, критериумите, постапката и правилата за студирање на далечина на студентите од прв и втор циклус на студии на БАС.

(8) Пријавата за испит на прв циклус на студии ги содржи следниве информации: предметот за кого се однесува пријавата, име и презиме на студентот кој пријавува испит, број на досие на студентот, статус на студентот (редовен, вонреден), студиска година во која студентот е запишан во моментот на пријавување, испитна сесија во која студентот го пријавува испитот, односно датум на полагање на испитот, по кој пат студентот го полага испитот (прв, втор трет), во кој семестар е слушан предметот, во која студиска година е слушан предметот, кај кој наставник е слушан предметот, датум на поднесување на пријавата и потпис на студентот. Составен дел на пријавата е записникот за испит по соодветниот предмет во кој се евидентираат следниве информации: име и презиме на студентот кој се пријавил, назив на предметот за кој

студентот се пријавил, предвидени и освоени поени по предвидените активности за предметот кој го полагал студентот, вкупно освоени поени, оценката што студентот ја има постигнато (нумеричка и описна), простор за забелешка, датумот на полагање на испитот/ вториот колоквиум, датум на пополнување на записникот и потпис на наставникот кој го пополнил записникот. Во склоп на записникот е и скалата на оценки.

(9) Пријавата за испит на втор циклус на студии ги содржи следниве информации: предметот за кого се однесува пријавата, име и презиме на студентот кој пријавува испит, број на досие на студентот, студиска година во која студентот е запишан во моментот на пријавување, испитна сесија во која студентот го пријавува испитот, односно датум на полагање на испитот, по кој пат студентот го полага испитот (прв, втор трет), во кој семестар/ триместар е слушан предметот, во која студиска година е слушан предметот, кај кој наставник е слушан предметот, датум на поднесување на пријавата и потпис на студентот. Составен дел на пријавата е записникот за испит по соодветниот предмет во кој се евидентираат следниве информации: име и презиме на студентот кој се пријавил, назив на предметот за кој студентот се пријавил, предвидени и освоени поени по предвидените активности за предметот кој го полагал студентот, вкупно освоени поени, оценката што студентот ја има постигнато (нумеричка и описна), простор за забелешка, датумот на полагање на испитот, датум на пополнување на записникот и потпис на наставникот кој го пополнил записникот. Во склоп на записникот е и скалата на оценки.

(10) Пријавата за испит ја пополнува студентот, а Записникот од испит го пополнува наставникот.

(11) Пријавата пополнета и потпишана од студентот се доставува до референтите за студентски прашања.

(12) Референтите за студентски прашања ги распределуваат пријавите по наставни предмети и наставници.

(13) Наставникот има обврска да ги подигне пријавите пред одржување на испитот и по завршување на испитот, во рокот предвиден за оценување, да ги евидентира постигнатите резултати на студентот и пополнетите пријави да ги врати до референтите за студентски прашања кои пријавите ги распределуваат по досиејата на студентите.

Член 7

(1) Во случај кога предметниот наставник е во роднинска врска со студентот (татко – мајка, брат – сестра, сопруг – сопруга) истиот се изема од процесот на пријавување, спроведување и оценување на испитот. На негово место се назначува наставник од истата или слична наставно-научна област или лице задолжено за спроведување на полагањето назначено од БАС.

3.2. Испитни рокови

Член 8

(1) Колоквиумите за редовните студенти се реализираат во рамките на 4 недели, односно по 2 недели предвидени за реализација на колоквиумите по семестар. Доколку колоквиумот се реализира во првата колоквиумска недела, од предвидените две, тогаш во втората колоквиумска недела се продолжува со реализацијата на наставата по предметот. Доколку колоквиумот се реализира во втората колоквиумска недела, од предвидените две, тогаш во првата колоквиумска недела се реализира настава по предметот. Колоквиумските недели се предвидени со Студентскиот календар за секој семестар одделно.

(2) Редовните испитни рокови се опфатени со обем од 8 недели во текот на една студиска година, односно по 2 недели предвидени за полагање на испити во текот на месеците јануари, февруари, јуни и септември.

(3) Дополнителните испитни рокови ги утврдува Наставничкиот совет на БАС. Дополнителните испитни рокови се објавуваат на Образовниот портал на БАС.

(4) Вонредните студенти на прв циклус на студии и студентите на втор циклус на студии ги полагаат испитите минимум една недела по завршувањето на наставата по наставниот предмет, согласно распоредот. Овие студенти може да ги полагаат испитите за реализираните предмети и во рамките на редовните и дополнителните испитни рокови.

4. ПОДГОТВУВАЊЕ НА КОЛОКВИУМИ/ИСПИТИ И ТЕРМИНИ ЗА ПОЛАГАЊЕ

4.1. Подготвување на колоквиуми/испити

Член 9

(1) Колоквиумите, испитите или другите форми на проверка на стекнатото знаење, вештини и способности се полагаат по сите наставни предмети предвидени со студиската програма.

Член 10

(1) Колоквиумот/испитот претставува комбинација од есејски прашања, кратки прашања, прашања со повеќечлен избор, прашања со дополнување, прашања со точно/неточно, прашања со поврзување, прашања со рангирање и/или друг вид на прашања.

Член 11

(1) Предметниот наставник кој за прв пат е избран во наставно или наставно-стручно звање и за прв пат ангажиран како наставник во БАС, и предметниот наставник кој со согласност е ангажиран за прв пат во БАС, има обврска испитните прашања да ги достави

за прегледување до одговорното лице за настава или до назначениот ментор најдоцна 7 (седум) дена пред датумот определен за полагање на испит/колоквиум. Одговорното лице, односно менторот го проверува форматот на испитните прашања, согласно типологијата предвидена во Прирачникот за наставници на БАС. Откако ќе добие потврден одговор од одговорното лице, односно менторот, предметниот наставник може да го креира испитот/колоквиумот.

(2) При повторен ре-избор, предметниот наставник се ослободува од оваа обврска.

Член 12

(1) Предметниот наставник или лицето задолжено за спроведување на полагањето треба да биде на местото на одржување на колоквиумот/испитот најдоцна 15 минути пред почетокот на полагањето и да ги отстрани сите неправилности кои можат да го попречат самиот процес на полагање.

Член 13

(1) Доколку предметниот наставник од оправдани причини не може да го реализира полагањето на колоквиумот/испитот, тогаш своето отсуство треба да го најави кај референтите за студентски прашања минимум 2 дена пред денот кога е закажан колоквиумот/испитот. Референтот за студентски прашања на БАС ја пренесува надлежноста на друг наставник од сродна група предмети или на некој од стручната и административната служба на БАС.

Член 14

(1) Се смета дека студентот полага испит/ колоквиум само доколку лично бил присутен на местото определено за полагање во однапред утврден термин.

Член 15

(1) Предметниот наставник или лицето задолжено за спроведување на полагањето се должни пред спроведување на полагањето да ги известат студентите за правилата и мерките кои ќе бидат преземени доколку истите не се почитуваат за време на полагањето.

4.2. Термини за полагање на колоквиум/испит

Член 16

(1) Терминот за полагање на колоквиум предметниот наставник треба да го достави до референтите за студентски прашања. Референтите за студентски прашања подготвуваат распоред за полагање на колоквиуми во рамките на колоквиумската недела и го објавуваат на образовниот портал на БАС и на огласните табли на БАС.

(2) Термините за полагање на испити во редовните и дополнителните испитни рокови предметниот наставник најпрво ги најавува кај референтите за студентски прашања, со цел да не дојде до преклопување на термините, а потоа ги објавува на образовниот портал на БАС.

(3) Доколку од оправдани причини наставникот го одложил терминот за полагање на испит/ колоквиум, тогаш за промената треба да ги извести студентите на образовниот портал на БАС, треба да ги извести референтите за студентски прашања, како и да закаже нов термин за полагање во рамките на предвидените колоквиумски недели, односно испитни рокови.

5. СЛЕДЕЊЕ НА ПОЛАГАЊЕТО НА КОЛОКВИУМ/ИСПИТ

Член 17

(1) Распоредот за седење на студентите во просторијата во која се спроведува полагањето го одредува предметниот наставник или лицето задолжено за спроведување на колоквиумот/испитот. Предметниот наставник има обврска на студентот кој полага да му подели дополнителен материјал или да одобри техничко или друг вид на помагало доколку е неопходно заради карактерот на предметот.

(2) Сите дополнителни предмети и направи кои ги носи со себе студентот, а не се одобрени од страна на предметниот наставник, студентот е должен да ги остави на местото кое однапред е одредено за тоа.

(3) За време на полагањето вратите во просторијата се затворени и во неа може да влезе само предметниот наставник или лицето одредено за следење на полагањето од страна на предметниот наставник, а во исклучителен случај и друго лице вработено во БАС.

(4) За време на спроведување на полагањето забрането е присуство на лица кои им попречуваат на студентите во полагањето и предметниот наставник е должен истите да ги оддалечи од просторијата.

(5) Студентот континуирано се следи за време на полагањето на колоквиумот/испитот. За време на полагањето студентот има забрана од употреба на мобилен телефон или било какво друго техничко помагало за комуникација.

(6) Студентот за време на полагањето има забрана од користење на учебници, учебни помагала и други печатени и електронски материјали без одобрение на предметниот наставник.

(7) За време на полагањето на колоквиумот/испитот на студентот му е забрането да излегува од просторијата без дозвола од предметниот наставник или лицето задолжено за спроведување на колоквиумот/испитот.

(8) На студентот му е забрането давање помош на друг студент и било каква интерперсонална комуникација за време на полагањето освен обраќање кон предметниот наставник или лицето задолжено за спроведување на колоквиумот/испитот без при тоа да го попречува текот на испитот. Доколку студентот за време на полагањето еднаш е опоменат од предметниот наставник и понатаму не се

придржува до правилата, тогаш наставникот го отстранува студентот од полагање. Во овој случај полагањето се смета за неуспешно, односно постигнувањата на студентот на испитот/ колоквиумот не се земаат предвид.

(9) За време на полагањето на колоквиумот/испитот на студентот му е забранета било каква друга активност со која може да го попречи текот на полагање на испитот/ колоквиумот.

6. ПРОВЕРУВАЊЕ НА ЗНАЕЊЕТО

Член 18

(1) Проверката на знаењето на студентот, по наставните предмети, се врши континуирано во текот на наставно-образовниот процес и се изразува во поени (најмногу 100 поени).

Член 19

(1) Проверката на знаењето на студентот овозможува следење на напредокот, негово информирање за постигнатите резултати, поттикнување на развојот и регистрирање на остварените резултати во образовниот процес.

Член 20

(1) Проверката на знаењето по предметите се врши по електронски пат, на образовниот портал на БАС, освен кога со предметната програма е утврден поинаков начин на реализирање на проверката или кога постои техничка попреченост за електронско полагање.

(2) Доколку поради природата на предметот или техничка спреченост студентот испитот го полага писмено, истиот по неговото оценување предметниот наставник заедно со записникот го доставува до референтите за студентски прашања на БАС за негово архивирање во досието на студентот.

(3) Остварувањата на студентот од писмениот испит се евидентираат и во записникот од испит и на образовниот портал по соодветниот предмет.

(4) Доколку поради оправдани причини предметот се полага усно, тогаш предметниот наставник има обврска:

- 1) Да го определи распоредот за полагање на студентите;
- 2) Прашањата да ги постави усно, по свој избор или однапред да има подготвено прашања во писмена форма;
- 3) Да го спроведе испитот со поставување најмногу 3-4 прашања во времетраење од 30 до 60 минути;
- 4) Да постави дополнително прашање заради утврдување на познавањата на студентот за предметот;

(5) При полагање устен испит студентот има право:

- 1) Со себе да носи празни листови;
- 2) Да изработи концепт.

(6) За време на испитот наставникот ги евидентира прашањата и одговорите на студентот и ги доставува во склоп на пријавата, односно записникот за испит, до референтите за студентски прашања.

(7) Остварувањата на студентот од усниот испит се евидентираат и во записникот од испит и на образовниот портал по соодветниот предмет.

Член 21

(1) Проверка на знаењето за редовните студенти од прв циклус на студии може да се врши на делови преку два колоквиуми или во целина преку испит за секој наставен предмет. Колоквиумите се реализираат во термините предвидени за колоквиумска недела, а утврдени со Студентскиот календар за секој семестар од секоја студиска година. Терминот за реализирање на колоквиумите го определува предметниот наставник во рамките на колоквиумската недела.

(2) Колоквиумската недела трае 1 (една) недела, а се реализира во рамките на 2 (две) недели.

(3) Доколку студентот не е задоволен од постигнатите резултати од едниот или двата колоквиуми, се упатува на полагање на испит по предметот.

(4) Испитите се реализираат во рамките на редовните и дополнителните испитни рокови. Редовните испитни рокови се определени во Студентскиот календар на БАС, а дополнителните испитни рокови ги утврдува Наставничкиот совет на БАС.

(5) Испитните рокови траат најмалку две недели.

(6) Вонредните студенти на прв циклус на студии и студентите на втор циклус на студии ги полагаат испитите минимум една недела по завршување на наставата по наставниот предмет, согласно распоредот. Овие студенти може да ги полагаат испитите за реализираните предмети и во рамките на редовните и дополнителните испитни рокови.

(7) Испитите, или некои други форми на проверка на стекнатите знаења, вештини и способности, се полагаат по сите предмети што студентот ги запишал, и тоа по содржината утврдена со предметната програма, во рамките на студиската програма.

(8) Студентот кој не го положил испитот во предвидениот испитен рок, има можност испитот да го полага во некоја од наредните испитни рокови на кои истиот ќе се пријави.

(9) Доколку студентот не го положи испитот по трет пат тогаш повторно го запишува предметот и следи настава, доколку тој е од групата на задолжителни предмети. Доколку предметот е од групата на изборни предмети, студентот може повторно да го запише истиот или да избере друг предмет за да може да ги освои потребниот број кредити. За секое повторно запишување на предмет (кој студентот го повторува), должен е да уплати соодветен паричен надоместок чиј износ се утврдува преку бројот кредитите што ги носи предметот помножени по цената за еден кредит.

Член 22

- (1) Студентите кои се без родители, слепи, глуви, инвалиди од прва и втора група, мајки со деца до шест годишна возраст и хоспитализираните студенти имаат право на дополнителни испитни рокови за завршно оценување.
- (2) Дополнителните испитни рокови за завршно оценување за студентите од ставот (1) на овој член ги утврдува Наставничкиот совет на БАС.
- (3) За студентите наведени во став (1) на овој член, Органот на основачи може да утврди и други дополнителни погодности за овие лица.

Член 23

- (1) Начинот на проверка на знаењето, следењето, оценувањето, полагањето и чувањето на испити за студентите кои студираат на далечина се врши според Правилникот за условите, критериумите, постапката и правилата за студирање на далечина на студентите од прв и втор циклус на студии на Бизнес академија Смилевски – БАС.

Член 24

- (1) Предметниот наставник треба да одреди време за консултации со студентите. Термините за консултации треба да бидат усогласени со термините за настава и истите да бидат достапни за студентите преку јавно истакнување на образовниот портал на БАС.

7. ОЦЕНУВАЊЕ

Член 25

- (1) Оценувањето на студентите треба да биде објективно и без дискриминација.

Член 26

- (1) Оценувањето на студентите е посебно при оценување на стручните предмети и посебно при оценување на општообразовните предмети.
- (2) Како предмет на оценување кај стручните предмети во рамките на предметната програма се земаат предвид:
  - 1) Присуство и активност во наставата – 30% од вкупната оценка;
  - 2) Проектен извештај по предметот – 20% од вкупната оценка;
  - 3) 25% по колоквиум или 50% од испит од вкупната оценка;
- (3) Како предмет на оценување кај општообразовните предмети во рамките на предметната програма се земаат предвид:
  - 1) Присуство и активност – 30% од вкупната оценка;
  - 2) 35% по колоквиум или 70 % испит од вкупната оценка.

(4) Како предмет на оценување кај предметот Практикум на прв циклус на студии, во рамките на предметната програма се земаат предвид:

- 1) Присуство и активност во наставата – 30% од вкупната оценка;
- 2) Проектен извештај по предметот – 40% од вкупната оценка;
- 3) Презентирање на Практикум – 30% од вкупната оценка;

(5) Како дополнување на завршното оценување може да се земат предвид и следниве активности на студентите:

- 1) Успешно реализирана дополнителна практична настава;
- 2) Извршени консултации;
- 3) Менторство на други студенти;
- 4) Изработени или реализирани проекти зададени од предметниот наставник;
- 5) Дополнителна проектна активност зададена од предметниот наставник;
- 6) Учество во општествено корисни активности реализирани од страна на БАС или Студентското собрание на БАС;
- 7) Освоени награди/пофалници и друго од соодветната област.

(6) Оценувањето на другите активности се евидентира во записникот од испит. Поените од другите активности може да бидат надополнување на поените за присуство и активности или на поените за проектен извештај. Максимумот на поени за други активности што наставник може да му додели на студент е 5 (пет) поени. Поените за исти активности може да се евидентираат само на еден предмет.

(7) Предметниот наставник со одобрение на Наставничкиот совет на БАС може да изврши промена на учеството на компонентите во формирање на оценката.

Член 27

(1) За исполнување на обврски за полагање на испитот (по делови – колоквиуми или во целина – испит) студентот добива оценка изразена во броеви од 5 до 10, при што оценката 5 означува недоволен успех.

(2) Нумеричкиот систем на оценување се споредува со Европската ЕКТС скала на оценки дадена во табелата подолу:

Освоени поени	Нумеричка оценка	Описна оценка
90 - 100	10	A
80 – 89	9	B
70 – 79	8	C
60 - 69	7	D
51 - 59	6	E
41 - 50	5	Fx
0 - 40	5	F

Член 28

(1) ЕКТС системот за оценување ги дели студентите на две групи: студенти кои положиле и студенти кои не положиле.

(2) Студентите кои положиле се делат на:

- 1) најдобри 10%, кои добиваат оценка 10(A) покажуваат извонредни перформанси со незначителни грешки;
- 2) следни 25% кои добиваат оценка 9 (B) покажуваат натпросечни резултати, но со мали грешки;
- 3) следни 30% кои добиваат оценка 8 (C) покажуваат воопштено добра изведба, но со доста грешки;
- 4) следни 25% кои добиваат оценка 7(D) покажуваат солидна изведба, но со значајни недостатоци;
- 5) следни 10% кои добиваат оценка 6(E) покажуваат задоволителни минимални критериуми.

(3) Студенти кои не положиле се делат на:

- 1) Студенти кои не го положиле испитот и добиле оцена 5 (Fx), но имаат минимум поени од останатите две компоненти кои ја формираат оцената: присуство и активност и проектен извештај. Овие студенти се упатуваат на повторно полагање во нареден испитен рок. Доколку не го положат испитот по трет пат студентот се упатува на повторно слушање на предметот.
- 2) Студенти кои не го положиле испитот и добиле оцена 5 (F), но немаат минимум освоени поени на останатите компоненти кои ја формираат оцената: присуство и активност и проектен извештај. Во овој случај студентот се упатува на повторно слушање на предметот.

Член 29

(1) Колоквиумите/испитот ги прегледува и оценува предметниот наставник. Резултатите се објавуваат најдоцна 7 (седум) дена од одржување на испитот на Образовниот портал на БАС и истите предметниот наставник ги заведува во записникот од испит, кој е составен дел на пријавата за испит, за секој студент одделно.

(2) По објавување на резултатите студентот има право да изврши увид во постигнатите резултати најдоцна 24 часа по нивното објавување.

Член 30

(1) Завршната оценка од записникот, референтот за студентски прашања ја запишува во личниот картон на студентот.

8. ПРАВО НА ПРИГОВОР

Член 31

(1) Доколку студентот смета дека колоквиумот/испитот не е спроведен во согласност со овој Правилник, може да поднесе приговор до Директорот на БАС во рок од 24 часа од објавувањето на резултатите на образовниот портал

(2) Приговорот се поднесува во писмена форма.

(3) Доколку Директорот утврди дека условите од став (1) на овој член целосно се исполнети, го задолжува наставникот да ја преиспита оценката. Ако наставникот не отстапува од оценката која ја утврдил, студентот може да побара комисиско полагање.

(4) По барање на студентот Директорот формира тричлена комисија составена од наставници од исто или сродно наставно-научна област и во наредните 24 часа или наредниот работен ден закажува комисиско полагање. Наставникот кај кого претходно полагал студентот не може да биде член на комисијата.

Член 32

(1) Ако студентот не е задоволен од добиената завршна оценка има право испитот да го преполога само еднаш, по претходна поднесена пријава во соодветна испитна сесија, најдоцна 4 месеци од денот на полагањето.

(2) Оценката од претходното полагање се поништува.

9. РОКОВИ ЗА ЧУВАЊЕ НА РЕАЛИЗИРАНИ ИСПИТИ

Член 33

(1) Електронските испити/колоквиуми кои студентот ги полагал на Образовниот портал на БАС, се чуваат една година по неговото дипломирање.

Член 34

(1) Писмените колоквиуми/испити кои се чуваат во студентското досие на студентот се чуваат една година по неговото дипломирање.

Член 35

(1) Проектниот извештај и рефлексивните дневници од практичната настава кои се поставени на Образовниот портал од страна на студентот и учествуваат во формирање на оценката, се чуваат една година по неговото дипломирање.

Член 36

(1) Пријавите за испит, а во склоп на нив и записниците од испит се чуваат една година по дипломирањето на студентот.

10. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 37

(1) За толкување на одредбите од овој Правилник е надлежен Органот на основачи на БАС.

Член 38

(1) Овој Правилник влегува во сила и важи за сите студенти запишани на прв и втор циклус на студии на БАС.

(2) Студентите кои се запишале пред студиската 2019/2020 година, студиите ги завршуваат согласно студиската програма на која се запишале.

(3) За студентите од став (2) на овој член од овој Правилник, важат одредбите предвидени во овој Правилник, освен разликите кои произлегуваат од студиската програма на која се запишале.

Орган на основачи:

Проф. д-р Цветко Смилевски

Виш пред. м-р Горазд Смилевски

Цена Смилевска